

Presidential Communications Operations Office

Presidential News Desk

SPEECH OF
PRESIDENT RODRIGO ROA DUTERTE
DURING THE 1ST NATIONAL ASSEMBLY OF THE LIGA NG MGA
BARANGAY SA PILIPINAS

[Delivered at the SMX Convention Center in Pasay City | 25 February 2019]

Kindly sit down. Salamat po sa kortesiya.

I have about three pages of --- speech ko po medyo kulang. It took me several minutes to reach here and ito mga half a minute tapos ako. Then we go home.

If that is what you like, I will just read it and say my goodbye para... *[laughter]*

Ito nga si mare ko nga damo sa Ilonggo kani. Di ko kita ngadto sa...

You know kaming mga taga-Mindanao especially Davao we can *[applause]* acquire the talent kasi maliit pa kami Davao City is a melting place in Mindanao at we grew up practically with all tribes. I can talk not really fluent but I can express myself in Ilonggo and Ilocanos speaking --- marami rin kasi akong mga kababata and all sorts.

Well of course ang Maranao I can but pinakamahirap sa lahat ng salita sa Moro is Maranao. Nagmamadali palagi. Mahirap intin --- easiest is Jolohano. If you are a Visayan just listen carefully. 'Yung mga phonetics halos magkapareho so you'd be able to grasp what they are talking about.

Ngayon, I do not have to greet everybody. You did it before I came I suppose. So mag-diretso na lang ako. Nagpapasalamat si President Dy for my presence.

Actually I'm the one itching --- ako 'yung nangangati na gusto ko kayong makausap. *[applause]*

Please understand that I do not want to sound combative or pugnacious, 'yung palaaway. But I have to sometimes --- and my voice would rise in tempo depending on ano 'yung ine-emphasize ko.

We have a problem actually. It's a very serious one. Gusto ko lang mag-iwan --- kung wala man akong iiwan eh ito na lang salita ko. If there is anything that I can leave you which might be good to pass to the next generation and to the president who will succeed me particularly, ito ang dapat niyang intindihin at kung maari he will adopt more stringent measures to protect the people and preserve the Republic of the Philippines.

Dalawa po 'yung --- ang una is law and order, then the second would really be corruption. Now I will go one of these days, three years is just in the corner and before you know it I am stepping down. As I will step down and you can be assured of that. I have no ambitions of staying a minute longer in Malacañan.

As a matter of fact, I am in a hurry. And I will share to you some significant events while the nation was --- well, doing about its business --- that in my desire really to improve the situation of the country I offered to resign as President.

First, meron ho kaming command conference Secretary Año and the rest of the generals and all at meron lang akong hindi nagustuhan na transaksyon sa AFP at hindi naman lahat. They're all good. But some you know nagkakamali na may malisya. And that was the ghost deliveries of medicines for the soldiers sa AFP.

Sabi ko magkasala ka nang magkasala maybe I'll just --- kung mga gasolina lang, mga conversion, mga supplies nawala, pero sa akin 'yung medisina para sa naghihintay na may sugat na sundalo, I mean do not f*** with it. Talagang magalit ako. Sinabi ko dati. If there's this kind of cooperation that they get from you, you don't need me.

It's not because that they are --- mostly now, ang Cabinet members ko are from the military. It's not because I am protecting myself of them or I am afraid of them. Why should I be? I was elected by the people.

Sans parties actually three people. I didn't have even a barangay captain in Luzon, Visayas and a little few in Mindanao. Ang suporta ko si Imee, si Abet

Garcia ng Bataan and si [AI?], ang tawag ko sa kanya [AI?] 'yan eh, si Amante, si Angel and Zubiri. And that was all.

I didn't have even a kagawad sa --- where my father was born, where I grew up and spend some time there. So wala akong ano --- wala akong illusions about... Kung ayaw na ninyo sabi ko sabihin ninyo at bababa ako.

Talking about coup d'état and --- sabi ko why do we have to fire my soldiers? Eh puro sundalo 'yan paikot kayo ng assignment. Everybody gets a chance to be a member of the PSG who also the... Sabi ko 'pag ayaw na sabihin mo.

And the second time was the Cabinet, I was so exasperated. You know maski na --- however it may be vain attempt I have to do it. Maski na sabihin mo hindi mo kaya buong Pilipinas and corruption, talaga. Correct.

Sabihin mo maybe you can solve some, the others, correct. Walang problema 'yan tao lang ako eh. And considering the huge bureaucracy I can only deal first with my Cabinet members. At marami na po akong tinanggal in the Cabinet, people who were with me during --- in the eight --- in 1988 when I started my politics.

So diretso-diretso naman ako hanggang Presidente sa awa ng Diyos. Pero those who helped me toiled, sweated it out, at the end of the day, tinawag ko sila sabi ko, "I'm really very sorry. It pains me very. It makes me sad but you know you have to go. Iyon ang usapan natin eh."

At kilala ninyo ako for se --- I've been mayor for 23 years. Isn't that enough for you really to --- maintindihan ninyo?

And even the police, I have the best police force in the entire country. And even if you look into the records of the DILG, Davao has been consistent diyan sa the best police department.

Kasi to my credit 'pag at least sa Davao naniniwala sila. They follow orders strictly and they do their duty. Kaya peaceful, kaya makikita mo ang Davao, ang mga taga-Davao, it has grown big and wide. It's clean. There's nobody walking after 12 o'clock at night. There's no more drinking. Magsisigarilyo ka maglakad ka sa daan 'pag makita ka ni Inday Sara sapakin ka.

Eh talagang --- it's almost regimented. They are complaining about my daughter as too strict. Pero sabi ko wala akong magawa diyan. I do not... I

do not control my daughter. I cannot control my daughter. She is really hard to deal with.

Kaya sabi ko even in politics. She was the one orchestrating hindi na ako. She practically ignored me. Even 'yung kay Bebot Alvarez. I did not know about it 'till the day I was there to deliver my SONA address.

And it was only a lady secretary kinausap niya na "close man kayo ng tatay ko, sabihin mo sa kanya I'm sorry." And even now 'yung sino 'yung tatakbo magdating ako ng Davao... I am not really updated with the day-to-day events of politics. Pagka alam ko may setup na. Siya na 'yung mayor, 'yung kapatid niya na ginawa niyang vice mayor pati si Pulong ginawa niyang congressman. Pero walang eleksyon sa Davao.

Really I am for 'yung dynasty-dynasty. Minsan nakaka-ano nga eh it's unsettling to hear people sabi "kayo lang mga ganun, ganun, ganun matagal na sa politika."

Ang problema kasi 'pag nandiyan ka and you are about to retire or you get out, you want, ang mga tao naman ang ayaw. Ayaw pumayag. O sige sabihin, "'Pag ayaw mo mayor, eh di 'yon na lang anak mo." Eh tapos ngayon ayaw nila gusto nila 'yung --- kasi mabait itong Sebastian. Sanay lang ito kasi sa babae 'yan kaya malambing na tao. Babae lang ang iniintindi niya wala nang iba. Kaya nagugustuhan mabait eh.

So 'yung mga ganun but that is a side comment. Ang diretso ko is I want to deliver, to convey to you a message that maybe you can ponder on, sleep on it, and think about the country first before anything else.

I'm going to give you a solemn statement: I will die. I will go ahead of you. Medyo mas on the average ang mukha ninyo parang mga edad ninyo nag-average lang ng mga 32, 33? Tama ba? Iyong iba wala lang buhok maaga pero okay man. Wala pang kulubot.

I will die. I will disappear. I will be forgotten and I don't expect to be remembered. I do not want to be remembered. Sabi ko nga eh, gusto ninyo 'yung Libingan ng mga Bayani, meron akong slot diyan ipa-raffle ko. *[laughter]* Kung sino 'yung manalo gusto mo sikat ka sige doon ka palibing.

Ako sinabi ko sa pamilya just cremate my body within 24 hours sabi ko. Usually ang patay we follow the Maranao, nanay ko. So --- and throw it to the ground.

But ito ang tandaan ninyo, 'pag magulo ang bayan, Mindanao especially who holds the --- which holds the promise for our subsistence in the years to come, mga apo mo, it's fertile. It is not yet so abused. The nutrients are there except 'yung banana because of the years of replanting medyo humihina pati pineapple.

But for other food crop --- kasi tayo ngayon we are into a cash crop enterprise. And I cannot prevent it because we are a free country. Every Filipino can go there and find his place in the sun and till the land and maybe get partners and develop the lands.

Karamihan sa Mindanao is dedicated already to cash crop. Ibig sabihin, planted to pineapple, banana, and everything, pati mangga ngayon, it's so popular, in demand. Ang mangga, talagang...

Ang lupa wala nang nagtatanim ng palay. Maybe pati 'yung corn. Kaming --- my father is a Visayan from Cebu --- Cebu, Danao. Ang kinakain namin actually is mais. Kaming nasanay sa mais parang 'pag magkain kami, there's something hallow.

'Yung --- it does not mix well with the digestive fluid. Pero kung mais, we can go as far into the night at ano 'yung matagal kang gutumin. Ayaw niyo maniwala. Tanungin ninyo lahat ng Bisaya dito.

Mais kami. But we do not have that anymore. And because there is trouble, all available peaceful lands --- 'yung may law and order or at least a semblance of it, okay tayo. Banana and the usual.

Pero kung sabihin mo you expect the Philippines to be rice sufficient for the next 10 years --- [*Saan si Piñol nandito?*] --- |**** na Piñol na, saad nang saad. Hindi dadating 'yon. We will be eternally importing rice.

Probably 'yung Mekong Delta river, Laos, Burma, lahat 'yan sila they depend on it pati ang Thailand. 'Yung Mekong Delta is siltation. Pumapasok na 'yung dagat. And so year after year after years for centuries, humihina na rin ang production. It cannot grow on salt water.

So we have to find peace to develop the land for our survival. Ngayon, sa Mindanao mainly, the elementary there is that you have the MILF. And I thank Allah by his grace for giving us the Bangsamoro Law.

Now there are... That's why I was late. You know ramblings about the MILF. Sabi na nga namin noon eh, "come and join". But Misuari is going out and I have ordered the military and the police. May kaso siya eh, allow him to --- he will come back.

He is a Tausug. Maybe he would not really consider a Filipino in the right sense because it's a name. In the name of the king of Spain, Philip, Philippines, and that they will never be accepted by the Moro people. Believe me.

Hindi magsabi "Philippines". 'Pag maglabas 'yan sila, ano ka? Ako? Tausug. Ako Maranao. Hindi magsabi 'yan "ako Pilipino". Maybe 'yung mga diplomats, those who are in the career positions in government, they ought to --- pero 'yung average na Moro...

Sabi ko nanay ko Maranao. And I got this from her all throughout the years. So good that we had this BOL. Whatever develops in the future, even in the name, well, we'll live it up to the people of the Republic of the Philippines and to the Moro.

Now they want to call it Maharlika, or --- fine. The state then comprising the Republic of the Philippines. Ang Christians, gusto mo then go ahead. Piliin mo. If you want to maintain... 'Yan namang King of Spain, you should read the --- 'yang nasa Facebook ninyo.

Find out who King Philip was or is. And he was not a good man. He had so many wives unlike me dalawa lang. Kanya marami. At he was a despot. Hambugero. So he was lording it over because it was the Spanish era of dominance sa Europe.

So 'yung akin history lang. Marami pa 'yung --- ba't papalitan pa? Well, if you do not have that sense of history in you or if you do not really relish being called a Filipino, being a native --- kagaya ng Cebu, they are not Cebuanos actually.

If you ask them, "taga saan ka?" They would answer you, "Sugbo." Sugbo is the Visayan tribe. Tribe-tribe tayo. Nauna lang ang Mindanao. Before Magellan came 1521, Islam was already in Mindanao.

I studied the archives when I was a congressman. Niyaya ako noon to visit Malaysia. So I had the chance to go around and read the archives. It was about mga 70 years ahead.

So that if you are not a Maguindanao, Maranao, Iranun, Kagan, Sama -- Kagan is the Muslim tribe of Davao, dominantly tribe --- or Yakan, or Tausug and the sub-tribes, you are not from Mindanao.

Your father maybe or your mother migrated there a long time ago bringing with them their religion, and the dialect. Now, Mindanao is Cebuano-speaking island. Ako, sinasabi ko naman sa mga kapatid kong Moro, do not be too harsh and remove that stupid hate.

Kasi 'pag wala 'yan hindi talaga tayo aangat dito. Well, I understand but it was not also the fault of the Sugboanon that they were not able to resist the Spaniards because they had the gunpowder, the canons, and the rifles whom you could hit a target a mile away.

'Di naubos talaga 'yung mga natibo doon. 'Yan si Lapu-Lapu was a Muslim actually. Siya 'yung nagpatay kay Magellan. It was not for a simple reason that they were fighting the [garbled]. It was religion.

Kita mo si --- kayong mga taga --- mga Tausug, mga taga-Mindanao, kita mo 'yang headgear ni Lapu-Lapu? Iyan ang headgear ni Marawi. It is worn by the Tausug. 'Yang ano nila --- 'yung porma na may ano.

That's a typical --- you look at Lapu-Lapu being depicted 'di ba may headgear? That's Tausug. Kaya 'yung sa mga Muslim, no, they never... They killed our fathers, then they conquered us, made us kneel the ground, subjugated this country for 400 years, and lived off with the fat of the land.

So kayong mga Moro --- ano man magawa namin noon na mga --- tatay ko kay Cebuano man. Eh di patay talaga sila. If you do not go to church, you

will be flogged --- flagellation in public. Hindi ninyo alam ang dinaanan din ng mga kababayan.

The Sugbos, just the like the Mandaya, Bagobo, eh kung inabot 'yon una ng Muslim missionaries, but at that time, it was a vast sea. The sea separates -- the Mindanao Deep separates us from the Visayas.

It was a long struggle to reach each other's shores. Ngayon, with just a hate, do not hate the Christians. They are just as a victim of colonization. So with Indonesia sa Dutch, Malaysia with the British.

Ngayon na magi-gyera tayo kasi pinilit sa atin 'yung --- well at least kung --- when you pray to Allah, walang problema 'yan. Ginusto talaga ng mga ninuno natin because the missionaries never really used any knife or any big stick to convert anybody. Unlike the Spaniards, talagang...

So we have to resolve this problem. I am happy that we have developed. Now, si Misuari is going out again and he has a case. Kaya sabi ko hayaan ninyo and so itong si Agcaoili, the legal counsel of the Communist Party who wants to come home. Let him be. Huwag na natin...

Do not --- do not, you know, mess up with... Kasi meron pa dito. Si Tagle nag-text kay Bong --- kay Senator Bong. [*Saan si Senator Bong Go?*] Senator. Paano ka manalo di ha. Ah, t*** i**. [*applause*] Palapit ka doon sa ano ha.

Tagle, ito ang sabi niya: "Good day po. Greetings from Rome." Apparently, they were called because of the abuses that they committed, lahat na. 'Di ba sinabi ko sa inyo noong maliit pa kami, I told you.

Ngayon, sabi nila "Duterte inaatake 'yung simbahan." Now it turns out pumunta si Pope sa Dubai then he admitted na pati 'yung mga madre ginagawa nang konsumo ng mga pari. Kaya 'yang mga madre ngayon sige demonstrate matatanda na.

Look at the newspapers and look at their faces that torn and weary. Sinabi ko sa inyo eh. Kami noon, "Bless me father..." Eh anong magawa ko eh doon ako inano. Ako naman, free willing, I could deal with my God, it's Allah.

Mag-confession ako, "What's your sin?" Hinahawakan 'yung bayag namin. Iniikot parang bola ng --- iniikot 'yung... Kay kung marami kang kasalanan, pagtindig mo, malaki na 'yung bayag mo. Mabuti't na lang itong akin kay tatlo. *[laughter]* Mahigpit. Hindi masyado...

'Yan ang nangyari talaga. Gusto kong magprangka. Nung sabi nila na --- alam mo hindi ako galit sa simbahan. Pero itong mga obispo ng mga elitista dito sa Maynila. 'Yung hindi nagbabayad ng buwis, nakaupo diyan sa lupa ng gobyerno na walang bayad for so many years. Ginawa ko talaga lahat, Galit 'yan sila.

'Yang Mile Long diyan that's Inquirer and Donut owned by Inquirer. Itong mga Lopez kinuha ni Marcos 'yung ABS. Nung isinauli ni Cory, nag-utang sila sa DBP. Malaking utang. Popular ang DBP noon. Malakas. It was a strong financial institution.

Naghiram sila ng bilyon. P***** i**, kwarta ng taong bayan 'yon. Hindi nila binayaran. Gumawa sila ng mga strategies. Tabla.

Kagaya nung mga smugglers dito they have been enjoying the --- 'yung ano, walang bayad. Ayaw ko lang kasi kaibigan ko na eh. At saka nakasakay ako diyan sa --- baka tangtangan ng tuwerka 'yung isang propeller diyan.

Bayad, sabi ko, three days. 'Yung magsigarilyo ng smuggling, Mighty King, magkano ang binayad doon? Ang sabi ko, if you do not pay us, I'll sue your -- sue you for plunder. P***** i**, I will detain you maski sabihin ng korte na I will free you, I will not.

I will order you jailed in my --- doon sa likod ng opisina ko diyan sa Pasig. May detention diyan para sa mga military na mga lasing. Diyan ka. So 40 billion. Okay, sabi ko. Bayad kang 40 billion, sure to go. 'Yung unang offer five billion? Sira ka pala eh. And you have been doing it for so many years?

Ayaw ng corruption. I-mix ko lang 'yung corruption pati 'yung violence. 'Yung --- hindi... Alam mo, I am not saying that I am the --- pinakamalinis ako na dumating diyan sa Malacañang. Hindi ako na without --- human beings are feet of clay. Pero matagal man akong mayor sa Davao, kung may masabi man kayo sa akin, hindi sa pera. 'Yung sabi nila babae pati 'yung extrajudicial killing.

So nandito na tayo. I'm not talking of drugs and I am appealing to you. Fiscal kasi ako. I was a public prosecutor. I was prosecuting cases. Buhay pa man lahat, nung fiscal ako sa Davao, ako 'yung in-assign mag-imbestiga ng pulis, military pati rebelde. 'Yun ang --- pati itong high-profile, 'yung mga kidnapping na pinapatay, pati itong drugs.

Kaya noon compre --- covered man na sa death penalty eh. I have seen so many cases of corruption. It could start from the police, sila 'yung direkta eh. From the accused or the respondent or the per --- the criminal, siya, then to the fiscal, then to the judges.

'Yang linya na 'yan dito sa Pilipinas, about a third, so three, isa, corrupt 'yan. 'Yang mga dito sa Maynila. Manila Police filed so many cases against people. Ni isang conviction sa 1,000 kaso plus 1,100 something, wala lang man isang conviction. Abang p***. Eh 'di bobo 'yung p***** j***** fiscal na 'yan o binili 'yan.

Ngayon 'pag na-dismiss 'yang kaso, 'yung nagreklamo 'yung PDEA. Ewan ko kung bakit rin ganun lang sila mag-dismiss. Because of the handling of evidence. Magkamali ka lang ng ano endorse, so they have to follow a strict procedure just to protect the integrity of the evidence. No problem.

But you do not go about just acquitting people with technicalities. Mahirap 'yan. And many of the judges are on the take. Kaya 'wag ninyo akong... Meron pa 'yang mga racket.

Kayong judges here, remember this. May mga project ang gobyerno, it starts with a bang. There's the inauguration, there's the barangay captain, there's the governor, the mayor, whatever. Maya-maya, six months after, you read, kaso na.

P***** j** pagka ganun paano tayo --- makagalaw dito? You issue... Pera, bayaran mo tapos mag-issue ka ng injunction.

Well, you better think about it. Hindi ako nananakot. Pareho tayong abugado. Isipin mong mabuti, kasi 'pag --- kung ikaw ang magkamali, makita ko, I will b***** you in public.

I don't contempt-contempt, ah I**** ka. Sipain pa kita diyan sa opisina mo. Huwag mo akong ganunin.

You guys, you better shape up. The projects, they cannot move, you entertain cases then it's appealed, it stays there in the Court of Appeals for 10 years then the Philippine --- the Republic of the Philippines is still floating until now.

Ilang presidente na? You know even, I said, if you give the next president 15 years, walang election, kung ganun ang behavior ng lahat, patay. That's why I made it an issue, law and order pati corruption. 'Yan lang dalawa. Mawala 'yan, go na tayo. Sa totoo lang.

When I became President binitbit ko si Bato. Hindi ko man kilala ang mga pulis dito. And medyo sensitive 'yang PNP chief pati... Sa Army hindi ako nakialam kasi kilala ko sila eh. 'Yung tayong Mindanao. 'Yan sila Madrigal, lahat 'yan sila, dumaan doon sa Da --- Mindanao. Kaya kilala na --- kilala ko.

I used... I have been, since 1988 hanggang ako 'yung RPOC chairman. So every time nandiyan siya, sabi --- I invite them to participate. Sabi ko, "Pag-usapan natin 'tong lahat, kasali kayo."

So I became friends with them. I've been the... Ang pulis, hindi ko man kilala. Marami pang pulis na karaming kalokohan ang p**... Tsk. Kung ano-anong pinaggagawa. Ayan.

And then nung nandiyan si Bato sinabi ko buksan mo ang records. Huwag mo akong taguan, sino-sino? Kasi nagyabang ako sa Davao eh, I will finish it in six months. Kasi sa Da... In my city, it took me about two years to clean up. Patay lahat. Eh 'di okay.

Now akala ko, when I said na --- my paradigm was Davao City. Hindi ko naman alam na ganun karami ang pulis, pati 'yung --- lahat na Customs, pati taga Malacañan. 'Yung undersecretary nga sinipa ko. I fired him. Doon sa likod.

Alam mo sa totoo lang 'yung pagka-mayor ko kasi bitbit ko. Sabi ng mga --- itong media, "Alam mo si Presidente bastos." Totoo 'yan. "Bastos ang bunganga." Totoo 'yan lalo na kung galit ako sa iyong p***** i** ka. L**** ka.

Tapos sabi nila diktador. Anong diktador? Kailan pa ako nakialam sa inyo? When? May nag-utos ba ako diyan na ganito gawain niyo? Kaya lang walang masabi itong mga yellow, t*** i** iwanan ninyo maghanap kayo ng partido. Kung wala Communist Party of the Philippines na lang kayo. 'Wag 'yang yellow.

Sino bang hindi magalit pati pari? Two months pa lang ako sa opisina, nag-parade na itong komunista, itong mga yellow, mga abugado, mga tindig, nagkaisa, "Oust Duterte." They were really trying to tickle what could be --- well...

Pero ako kung --- sabi ko kung ayaw niyo 'di 'wag. Kaya ko diyan sa pari. Magmisa pa, "Mamatay sana si Duterte."
[laughter] Anak ka ng p***** i** ganung mga pari na 'to. Saan ka nakakita ng ganong relihiyon?

Alam mo 'yung mga anak ninyo kung bright sana sa college ngayon, magbabasa, AB ganun, kasali 'yang mga taga-engineering, BC, ikaw na diyan sa Philosophy, lalo 'yan sa progressive na eskwelahan, itong Katoliko na ito will disappear in almost 25 years wala na 'yan.

Hindi na makalimutan ng tao 'yung --- ito pala ang Katoliko. 'Pag inabot ng libog, madre. Kung ang mga bakla ang p***** i** niya, mga bata. Who needs a religion like that? Tapos sige ka pa bigay kada linggo ihatid pala niya sa kabit niya.

Mga pari... Ito kaya, sabi ko, ilang beses na 'yung pari binaril? Ilang beses ako naglabas ng matrix dito 'yung pari sa center, 'yon ang mga relasyon nila. Itong namatay na binaril --- saan ba 'yun? Bagay patay siya pero natikman man niya lahat. Marami eh.

Ang asawa, Army. 'Yung asawa, bumbero. 'Yung asawa dalawa sila ng NBI agent. 'Yung isa buntis. 'Yun nga... Ah kaya pinatay ang g***. Pero kung mag-publish itong media pati Katoliko, parang ang pinatay santo. O ngayon lumabas na, pati si Pope nagsabi, pati mga madre p***** i**.

Paano 'yan? Kung sinabi ko noon, galit pa. Nagdadasal 'pag mamatay ako. Nag --- gumanti rin ako. Sabi ko, "Hoy, kayong mga durugista 'pag wala na kayong pera para sa supply ninyo, 'pag may makita kayong obispo naglalakad diyan, paluin mo ng tubo. Patayin mo, kunin mo 'yung pera."

O pareho raw man 'yan sa magsabi ka, "mamatay sana si Duterte." Ang kinausap man niya, Diyos. Buti na lang hindi sasagot --- hindi sumagot ang Diyos, "G*** ka pala. 'Wag mong patayin si Duterte, paano 'yang mga asawa niya, iiwan niya?" *[laughter]*

Dalawa man ang asawa ko. Paano 'yung mga apo ko? Kay 'yung apo ko na isa --- may isa akong branch sa pamilya na puro... Ganito. Ang nanay ni Lovely, Maranao. Tatay niya, Tausug. Ito ngayong apo ko nakapagbuntis, baka kasalin na 'yan, bata pa. Ang babae Matalam. O 'di kumpleto na kami na Tausug... Kumpleto na kami doon. Pwede na kaming mag-revolt.

So 'yun ang... 'Yung --- 'yung ayaw ko 'yung... Noong nag-mayor ako sinabi ko, I'm going to build a city. I will not promise you heaven but I will try my very best, the best that I can to give you a comfortable city.

I promise you that your children can go home, whether boy or girl, that they can go home safe and sound. They are not disturbed, molested, and bridled in their --- pasyal-pasyal sila. Sabi ko ibalik ko ang daan sa mga publiko.

Ang ating park para 'yan sa law abiding citizen. 'Yang mga park pati 'yang daanan hindi iyan para sa kriminal na magbenta ka ng shabu, mag-snatch ka, magsaksak ka holdapin (holdup) mo. Sabi ko, " Do not do it in my city. Because if you will destroy the city of Davao, I will kill you."

'Pag ipinakain mo 'yang anak ko ng shabu, na 'yon lang ang pag-asa ko sa buhay. Hindi bale na milyunaryo ka o hindi, mahirap mawalaan ka ng anak sa ganoong paraan. Rapin (rape) mo, kunin mo 'yung pera, patayin mo.

Kagaya ng babae na kumakatok siya sa bahay nila and it was raining so hard that the occupants of the house, 'yung father --- grandfather pati grandmother hindi makarinig. So with the heavy downpour, tinabihan lang nila 'yung babae and the following morning, she was found doon sa construction site. Body burned, raped and violated.

Na 'yung mga bata na four months old, sabihin ko sa inyo patay na 'yon. Kung ganun ang gawin mo dito sa siyudad ko, hihiritan kita.

Human Rights, find out. Sige magdemanda kayo. Ah hindi man ako maniwala sa inyo. International Court --- Criminal Court, nabuang ka? Bakit mo ako dalhin sa korte na puro Kano, puro puti 'yung mga judges? Magsama kaya ako sa inyo? U***.

If I have to go to prison, I will face a Philippine court and I will accept any verdict. 'Pag sinabing kulong, kulong. Walang problema 'yan. Sinasabi ko nga, the presidency is a gift of Allah. Galing 'yan sa Diyos. Ang maibigay ko...

Sino bang maniwala mapresidente ako? Do you think that I could become a president of the country with five --- just five leaders? Ni wala nga akong --- ni isa dito. Maybe 'yung mga naniniwala sa akin, 'yung mga classmate ko dito noon sa pag-aral ko, and the --- the Moro.

Sabagay sa lugar ng lola ko nag-landslide, 74 percent ako sa Lanao. Shukran. Saan Maranao dito? Wala. Mga Maranao. Jolo ganun rin. Lahat, lahat ng Muslim areas nanalo ako. Shukran. And I promised you I will work for the unity of the Moro people. *[applause]*

Kaya kayong mga --- mga taga-Maguindanao, taga-Sultan Kudarat, 'yung mga BIFF, do not worry. 'Yung Liguasan Marsh sabi nila na maraming oil, lahat-lahat na, maraming pagkain diyan. Liguasan Marsh is very rich. They say it has oil, good.

Sabihin ko sa Moro ngayon, mga Mindanawon, inyo 'yan. Walang makialam niyan sa inyo. Your rich resources will be yours. I will not allow that to be

dissipated by just... Bahala kayo diyan. Now for as long as I am President, it will be a fair game for everybody. Diyan 'yan sa Mindanao.

But you can sell your oil. You know common sense will tell you that you have to sell it, you sell it to your country, or to the republic where you come from.

Nagsabi ako, when I became President I said, "Do not destroy my country because I will kill you. Do not sell drugs that will destroy the children, I will kill you."

I will make this statement very, very clear. I promised you that at this time of our national life, it is the time during my time that it would be very, very dangerous for anybody to do drugs.

Whether as a drug lord, wala akong pakialam kung galing kang China, galing kang Taiwan, galing kang Malaysia. 'Pag pumunta kayo dito at ginawa ninyo 'yan, papatayin ko talaga kayo. Kaya kayong mga Pilipino sa labas, 'wag ninyong gawain 'yan kasi papatayin din kayo doon.

Do not commit the --- committing crimes, your crimes in other countries. I cannot help you and I won't help you. 'Yan tandaan ninyo 'yan. For everybody, ma general, ma... Kita mo pagbukas ni Bato, pagbukas niya...

Kaya sabi ko six months was a farce. Because I said my --- pagbukas niya, general ng PNP, anim; Customs, marami, lahat nasa gobyerno. Kaya I realized that in waging a war against drugs I would be fighting my own government. 'Yun ang malas ko. At nabuksan lang 'yan 'yung Presidente na ako.

Itinago nila nang itinago 'yan eh. Kasi itong mga --- ayaw ko ng --- ayaw man nila malabas 'yung administrasyon nila walang ginagawa. Hindi mo talaga kaya. Kung ang presidente dito mag-upo ganun ang problema, hindi mo kaya.

Kaya sinasabi ko nga 'yung iba diyan mabunganga. 'Pag sinabi kong hindi kaya--- kasi ang measure ko, ako. Hindi mo madala ng human rights 'yan. 'Yang trawler, sa international 'yang trawler 'yang mga ano --- mga luma na sak... Diyan 'yan niluluto, ibinabalot, tinatapon, nilalagyan ng GPS.

Hahabulin ng mga --- naman ng mga unggoy kunin nila at saka tayo ngayon I said we are facing a serious problem. Pumasok na ang cartel Medellin, Colombia. Kaya nga marami na naman makikita cocaine.

Pero sabihin nila na "pinapatay ni Duterte ang mahirap". You must be a son of a b****. Kung ganun hindi ka Pilipino. 'Wag kang ma-isip ng problema, wala kang alam, tonto ka, torpe ka. Shabu is the commodity of the poor. Madali lutuin noon, madali ibenta kasi mura, at marami ang market --- ang tao.

Ang mga mayaman, cocaine 'yan, heroin. At hindi masyado malalim ang tama kasi 'yang mga 'yan comes from an organic plant --- poppy. Hindi kagaya nitong shabu formalin, tubig ng baterya, paghalo-haluin nila tapos ang pobrang Pilipino 'pag ganun [*sniffs*] diretso.

Ecstasy, wa na, patay 'yung babae --- bata sa... 'Yun ang hindi naintindihan ng simbahan. Shabu has cost a social dysfunction already. Naintindihan ninyo 'yan? 'Pag itong bread of the fam --- breadwinner of the family, 'pag ito ang bumagsak sa shabu, itong pamilya niya inutil rin.

He does not work anymore, or if he works at all, he will not deliver the proper money that will go for the food of the family, pang-edukasyon, pamasahé, uniporme, lahat. So wala ng trabaho tapos wala ng pagkain, ang mga bata hindi na nakapag-aral, sira na at kung walang makuha dito...

And when the monkey rides on his back, parang unggoy 'yan sa likod mo gumaganon. Kinakagat ka, ini-scratch ka, sinakyan ka ng unggoy. 'Pag ganun tapos walang pera, mainit ang ulo, 'yan mag-away patayin ang asawa, patayin ang anak. O maglabas doon maghanap --- ipagbili lahat kaldero, lahat na.

Kaya ngayon ito... Now remember alam ninyo 'yan. Eh sinasabi ko lang. Ito 'pag tinamaan ng shabu maghanap ito ng biktima para suportahan niya 'yung ano niya, bisyo niya. Ito maghanap para niyang biktima.

It could be a married man, student, tapos so on. Wala nang katapusan, contamination. Ito maghanap na rin ng bago para sa support niya. That's why gumagana ang shabu. And it is entering the country maski saan-saan.

Niluluto sa ibang lugar, tinatapon, niluluto dito. Kaya kung maabutan kita ng ganun... Kayo bang Pilipino lahat, ayaw ko ng mamulitika. Huwag na ninyong isipin na ang gobyerno --- kasi kumpare mo nga eh. Ay p***** i**, 'pag nandiyan ka 'wag ka nga --- pati ikaw isali ko.

Parojinog --- mayor. P***** i** 'yang General Loot na 'yan, dalawang beses na inambush buhay pa ang tonto. Espinosa. Tanungin ninyo 'yang mayors ninyo, tinawag ko 'yan sila sa Malacañan, sinirahan ko.

Sabi ko nag-warning ako. Sabi ko, " 'Wag kayong mainsulto sa akin, treat me as your peer. Mayor lang. Kasi itong sasabihin ko sa iyo may touch sa some nerve dito sa --- magagalit ka sa akin." So sabi ko, "Nanghingi ako ng tawad sa inyo."

Nagkati 'yung ilong ko sa pagbaba ko sa ano --- bulaklak doon sa tabi, allergy. Wala, wala akong cold. Makati lang talaga ang... Sana may magkamot na maganda [*laughter*] para mawala. Wala man akong sipon. Kati lang.

Kaya ganun. Hindi kita palulusutin. The most dangerous administration in the entire [garbled]. Kung ganun wala akong pakialam. Sabihin mo sense of accountability. At sinabi ninyo na, "Ah hintay ka lang tatlong taon lang." Well I'll tell you something, itong mga pulis pati military, do not underestimate their love for their country.

'Pag basura ang ibigay mong administrasyon sa bayan, p*** may kudeta ka. May problema ka sa kudeta sabihin ko. Talagang tatanggalin ka ng mga

'yan. Basura. Every official, every mayor, every barangay captain nandiyan na sa droga, hindi 'yan magtiis. They will save our country.

Ang sinabi ko lang nitong sa military pati pulis, kayo rin kasi, may move power --- power movement diyan ang mga --- 'tong mga mayaman, mga... Eh 'di ito silang --- kita mo nga spokesman nila saan nakatira? Sa Forbes Park. Kuno.

'Di ba 'yung crowd ni Roxas. 'Yan sila ang --- mga elitista. Tapos 'yan sila ang magpower-power movement. Tapos kung kayo naman military pati pulis, sumasali kayo tapos sabihin niyo, "O dito kami sa kampong ito."

And you have done that several times. So that ibigay mo doon sa... Kanino mo i-turn over ang gobyerno? Doon sa kalaban niya sa pulitika. Anak ng boss --- you better stop it. Kung ganun 'wag kayong makialam if that is your habit. What for?

Ibigay mo lang doon sa isa, kunin mo sa isang kurakot ibigay mo doon sa --- kung hindi kurakot 'yung unggoy na 'yan, 'yang mga anak, mga...

Sabi ko kanila kung mag-kudeta kayo, mag-mutiny kayo, 'wag mong isauli sa pulitiko isauli mo sa Pilipino. Maghanap kayo ng dalawa o tatlong pinaka-bright na military. Maghanap kayo diyan sa Makati pinaka-bright na mga bata o matatanda na... Then sabihin ko --- sabihin ninyo, "Oh we will guarantee your term for seven years." Gawain mo lahat para sa bayan. Kayong pulitiko pahinga kayo lahat. Eh 'di tapos. 'Diangat tayo.

Ngayon sabihin ninyo magsabi sila, "Ah Duterte, patayin ko." Eh 'di patayin mo. Ang sabi gusto daw ako patayin. Gusto kong mamatay.

As a matter of fact, wala akong ambisyon ng langit. Kasi nakita ko na doon sa mga libro-libro ng pari, puro dasalan doon, ayaw ko 'yan.

Ako gusto ko 'yung saan 'yung maga --- eh tayong mag-usap tayo. Saan ang pinakamagandang babae? 'Di magprangka tayo, nasa langit sila? 'Yung sa mga disco-disco na 'yon. Nasaan kaya 'yan sila?

Ano gawain mo? Langit? Ang babae doon mga anghel. Galawin mo 'yan, ah na. Dito na lang kay im --- sabihin mo kay Lucifer p***** i** ka, 'pag hindi --- 'pag hindi ka mag-share, share sa amin hintayin mo 'yang sila mga general mamatay, i-kudeta kita bukas. *[laughter]*

Ba't akala na mamatay ako na ang pulis parang g*** magtatanga lang diyan o mag --- nakabuka ang bunganga? Ang mali nila kasi isinasali nila --- balik doon sa pulitiko. Stop it. Next time you do it, give it to the Filipino.

A true Filipino who will do their utmost best for this country to rise and develop. So 'yan ang diyan sa corruption pati droga. Wala akong second chance sa ano. Marami akong --- mayor ako noon nawalan ako ng barangay captain kasi ang anak nasabit.

Hindi ho ako makatulong sa inyo. Hindi ako makatulong at hindi talaga ako maghihinakit para sa iyo. But alam ko 'yung barangay captain --- kung barangay captain ka ikaw 'yung mayor sa barangay mo. O bakit wala kang ginagawa diyan sa mga p***** i***** 'yan?

Kung matakot ka man lang barilin, ah hindi ko isauli 'yang baril ninyo. Ngayon, ipakita mo sa akin na pagka lumaban ito, maski maghawak ng bato... Bakit 'pag matamaan ka ng bato malaki ganito, mabubuhay ka kaya? Kung ihampas 'yan sa mukha mo?

Ngayon, nagiisip ako. Ingon ni General Esperon, Albayalde, pati si --- inyong boss. Ito pinakamabait ito, tahimik. Kaya sumunod kayo dito, tahimik. Hindi tumatawa 'to --- 'yung boss ninyo. Si Año? Hindi tumatawa 'yan. Ewan ko kung bakit?

Noong unang kita ko sa --- unang kita ko sa Paquibato, doon sa bukid. Tapos umakyat ako, sabi ng mga sundalo nandiyan 'yung Division Commander. Sabi ko, "Saan?" "Yan nandiyan. Pupunta 'yan dito, Mayor, mag-usap kayo."

So pagdating niya, "General Año". Gumanon lang siya. Hindi mag-tawa 'yan. Tapos pag-alis niya sabi ko kay Bong, "Bong, sino 'yung mama na 'yon na parang galit sa mundo?" *[laughter]* 'Yon lang. Tapos tanong-tanong kasi mabiro ako eh.

Tinanong ko si General Esperon. "Yung Chief of Staff na nirerekomenda ninyo hindi man tumatawa 'yan." Ano siya, laking --- ganun talaga ugali niya. But he's very, very good, and he will be fair.

Ang usapan namin ganito --- and for the police and the military. Tayong sa gobyerno basta sinunod lang ninyo 'yung batas, do your duty, malalaman man niyo kung mali. Okay lang 'pag nagkamali, 'wag kang pumasok ng problema. At kung magkakaso ka sabihin mo lang kay General Año at 'pag nag --- basahin kong recommendation, we will protect you.

Ako mismo. Titingnan ko 'yung kaso ninyo. *[applause]* Wala kayong dapat ikatakot na papatay mo. Mas mabuti nga kung patayin mo nga eh. Lalo 'yang mga durugista nagdadala ng armas, ah p***** j** hiritan mo 'yan. Pang dagdag lang 'yan sa problema and I said they will contribute to the destruction of this nation.

Ako na ang nagsasabi sa inyo deal with them harshly. Ngayon kung may abugado, 'di tawagin mo, tulungan mo. Pero huwag kayong magdadalawang-isip.

Ngayon, kung mayroon talagang tigas diyan o minsan 'yung mga ex-military, ex-police, mga --- may armas, eh 'di tawagan mo 'yung RD o 'yung chief of police mismo, sabihin mo na...

Sabihin mo bigyan mo ako dalawang pulis. Bigyan ko kayo baril. P***** j** 'pag ikaw ang nabaril 'wag mo akong paalamin, sipain kita. T*** j** binigyan kita ng baril ikaw pa ang unang mamatay dito? Anong klaseng barangay captain ka? *[laughter]* Para tuloy ako nagbigay na para ipanlibing mo.

Isauli ko 'yan sa inyo, gamitin ninyo. Pero ---maghintay ka pala na mag-draw kayo? Siyempre basta may hawak na. Pagka in --- in law, sa batas, marami man kaming mga abugado. In law, if you are --- sabihin mo lang, "Adre, Mr. Lim, si barangay captain ito, inaaresto kita." Kasi ginawa mo

'yung ganun, nagnakaw ka, nanghasa --- ano ba 'yon hindi ako masyado marunong Tagalog. That you raped a woman. Tapos ayaw mag-surrender.

Kasi ganito 'yan ang rule eh. Marami pa rin hindi nakaintindi. Agay. Hindi ako pwedeng mag-bend kasi ang spine ko sa --- nadisgrasya ko sa motor.

Criminal, barangay captain. Simplehin ko ulit. 'Pag inaresto mo ang obligasyon mo is to take him either kung maniwala siya, magsama siya, or kung makipag-away siya tapos ganun magrambol, mabaril mo, he is violating the law. Because the duty of a citizen lalo 'pag nagkamali at inaresto, the duty of the criminal is to surrender.

Why? Because ang duty ng barangay captain is to bring him to the folds of the law. So kung ayaw mong gumamit, sumama lang, ah 'wag mo namang pati i-salvage mo nakaluhod. Kung sumama peacefully, dalhin mo. Pero if he resists violently, may itak, may baril o ano, you have to deal with the violence presented before you.

Sabihin mo, "Sasama ka sa akin peacefully, pasalamat ako." 'Yan man ang trabaho ng pulis, lahat, mga military, ganun. Pero 'pag hindi ka sumama, dalhin kita buhay or patay. So itong criminal must not fight. His duty actually as a criminal is to surrender peacefully.

The law says that you have to bring him to the folds of the law. And the first step is really to bring him to the police for investigation pati blotter. Ngayon kung ayaw mong mag-surrender, the law says that you have to overcome. Overcome is iganun mo talaga.

Na kung magpatayan kayo, sabi ko nga 'wag kang magpauna. Kay 'pag naabutan kita na may --- ihampas ko pa 'yang baril sa paa mo. "Saan ang sugat mo?" "Nandito, Mayor." "Ummm t*** i** ka. Bakit ka nagpauna?" Dalhin sa ospital. "Ah 'wag mong dalhin sa ospital 'yan, batangay captain na 'yan. Hayaan mo 'yan. Bugok."

Ganunin mo talaga, then you have to overcome. Kasi when you arrest ang purpose mo is to take the criminal into the custody of the law. Walang dapat mag --- 'wag --- kaya 'wag kang mag-join.

Kaya pagdating mo sa korte, kay kung ganun ang nangyari sabihin ko talaga sa judge, "Judge, 'wag mong..." That goes for the police. Kaya ang pulis pati

military back up ko talaga 'yan. As long as they are in the performance of duty, walang military o pulis pupunta sa kulungan. Hindi talaga mangyari 'yan. *[applause]*

Hindi talaga --- same to you mga barangay captains. Ngayon, kung barangay captain ka nasa droga ka, anak ng p***** i**. *[laughter]* Totoo. Mayor ka? Sin-ong mga taga-Iloilo ngari? Te mga Ilonggo? Bacolod nga puro patay na. *[laughter]*

Milyonaryo sang... Linte nga damo sang kotse mga Lamborghini, negosyo mo lending. Kung sa Davao na wala akong nakitang lending na ganung --- Lamborghini tatlo. P***** i** kalokohan 'yan.

Pero te sila lang man ngadto. Nabasa ko lang, so gaduda ako nga may ara ka na apat o tatlong...? 'Wag mo akong bolahin.

Iyang mga mayaman, 'yang sila Peter Lim, ano man 'yang cover nila? 'Yung mga karaoke-karaoke. First time vice mayor pa ako napunta ako diyan sa mga karaoke nila.

At that time sabi nila na... Kaya ikaw Peter Lim ka, 'wag ka talagang magpakita dito sa police, military o ako kasi 'pag nakita kita, papatayin kita. Wala akong pakialam. Punta ka doon sa China, balik ka. Bahala ka.

Pero 'pag nakita kita dito sa Pilipinas, you're dead. 'Di ba nag-usap kami, bago pa akong Presidente. Nakipagkita siya sa akin kasi gusto niyang mag-explain. Sabi niya, "Mayor, hindi ko magawa. May mga anak ako." Nakikinig lang ako. But since --- alam ng taga-Cebu 'yan.

Eh wala pa kasing kaso noon na may warrant eh. Kay kung noon 'yung panahon na 'yon may warrant na siya, pagkatapos ng interview barilin ko na siya doon sa hagdanan. Wala na tayong istorya-istorya. Bakit pa ako mag-istorya?

Kaya kayong mga ano, 'wag kayong magpa... Kayong mga drug addicts, 'wag kayong mag-istambay diyan sa mga daan. Kasi para sa publiko 'yan na

sumusunod sa batas. Ngayon kung kriminal ka, wala kang karapatan p***** i** mo mag-istambay diyan at takutin 'yung tao.

So mamili ka, mag-uwi ka na lang sa bahay o ihatid ka ng pulis sa punerarya? Ang pulis na maghatid sa punerarya maligaya. Bakit? Meron silang put. Sino 'yung maka-deliver nang maraming patay, eh usually pulis man 'yan. Tawag kaagad 'yan, "Amo, nandito kunin mo."

O 'pag tawag niya, "Wala na, naibigay na 'yan ni ano --- 'yung driver ng police car." Tapos may kita 'yan siyang maliit. Totoo. Alam man ninyo 'yan. Sige, mas gusto ko 'yan. Mag-deliver kayo nang mag-deliver ng patay doon sa...

'Yan ang mensahe ko. Nag-iisip ako, ito. I'd like to make a very public and official statement. I got this message from Cardinal Tagle who is now in Rome. Kasi ipinatawag sila ng Pope. Bakit ang simbahan ngayon ng Katoliko nagkawatak-watak?

Ako --- kaya ako 'yung ninong-ninong sa kasal pati sa binyag sabi ko, "Do not invite me." 'Di na ako pumapasok ng simbahan. I pray to God. Mag-upo ka lang diyan, then you pray to the... Hindi naman kailangan na magpunta ka pa doon sa... What for?

"Good day po. Greetings from Rome. I was informed that Bishop David..." Eh 'yang sa Caloocan na mayabang utro rin. "...some priest got death threats from someone claiming to be working for the President's family." Naninira ito. Sigurado sa kabila 'yan. "...Just to let you know baka may naninira. Thanks. We pray." Kay Bong.

Ang sagot ko ganito, 'yang aming away ko sa Katoliko, amin lang 'yan personal. Kayong mga adik, 'wag ninyong totooan 'yung pukpukin 'yung mga bishop pati cardinal. Hindi 'yan sila kasali sa ruckus --- political ruckus.

Ako I was just responding --- sinagot ko lang 'yung sabi ng pari "mamatay ako". Pero huwag ninyong patayin talaga 'yung mga obispo pati pari. It is not allowed. O 'yung mga Imam, 'yung mga tabligh diyan. Tabligh 'yung puti na maraming...

Walang kasali 'yan sila. 'Pag ginawa mo 'yan sa kanila, ako mismo ang kalaban mo at ako ang hihirit sa iyo kasi ginagawa ninyo 'yan para siraan ako. Ano man ang makuha ko 'pag patayin ko 'yang pari?

Mas marami pang mabiyuda. Malay mo tatlo ang girlfriend niyang g***** 'yan. Bakit ako magpatay ng pari? Pareho lang man sa atin 'yan. Kagaya ng mga barangay captain, sobra kalahati nito may kabit 'yan, sigurado 'yan. *[laughter]*

Ah sus. Totoo 'yan. Kaya sabi ko ayaw ko na 'yung pulis pati military mag-inom sa public. May baril kasi eh. Tapos ganito 'yan. Sa isang cabaret, ingon nilang cabaret --- cabaret, may mga maganda diyan sa mga sing-along.

Ngayon, itong mga pulis na --- bantay kayo sa akin. Madalas mag-parking instead of mag-patrol nandoon sa harapan ng disco. Kasi ang pinakamaganda diyang babae either ang boyfriend police o tigasin na mayaman o taga gobyerno.

'Yang sa pulis wala 'yan pera dinadaan 'yan sa baril. So kaya itong mga police sa --- 'wag na muna kayong makinig generals. Totoo man ito. Tanungin ko kayong mga barangay captains, 'pag ang pulis namatay, sabihin mo ngayon ang totoo sa akin, ilang pamilya ang iiyak? Sige daw.

Ganun din ang barangay captain. *[laughter]*
p***** j**. Kaya kung hindi ako magsalita dito just to remind you na okay 'yan, magbisyo ka. Kaya itong pulis... Ako ha? Mayor. Laking pulis ako. Totoo 'yan laking pulis ako. Kaya I can spot you a mile away.

Pero ako noong mayor ako, 'pag sa performance of duty, hindi talaga ako papayag makulong. Karami kong pulis kaibigan kaya. Kumpare ko. 'Yung last --- 'yung pinaka kaibigan ko sa police department sa Davao, namatay, inilibing. Alam ko may asawa siya. Kumakain ako doon sa bahay nila eh. Tapos may kabit. Nagtatrabaho noon sa night club. Uso pa ang night club, naabutan ko 'yon. Tapos 'yung ano... Noong inilibing na nandoon ako, may umiiyak dito. So kilala ko 'yung pamilya, kumare ko eh.

Tapos 'yung sa night club dala-dala 'yung dalawang anak. Dito sa likod, *[mimics crying]* sabay silang tatlo. Sabi ko sino itong kuwan, kapatid o

ano? Kasi... "Kapatid ng pulis?" "Hindi, sir. Sales girl ng Gaisano 'yan, kabit rin niya." P***** i**. Sabi kong, "unggoy na 'to."

Kaya ako dalawa na lang. Mabuti 'yung dalawa lang ang magsagutan diyan -- magsigaw. Kung marami, mahirap. Meron talaga 'yan. Eh ilan ang pulis na namatay na nagpatong sa --- nakapatong. *[laughter]*

May gusto akong sabihin pero ayaw ko. Kasi kaibigan ko eh. Baka idemanda ako ng mga anak ko. T*** i**, Duterte pa naman kami tapos sabihin mo 'yan sa publiko. Pero ito pag-retire, nagtrabaho pa ito.

Medyo gwapo 'yon eh. Kaya nga namatay ang p***** i** nag-tsutsuk-tsak. *[laughter]* Isa pang nagki-critic sa akin. Itong si p***** i**** Tatad na 'to. Sige sulat na ako raw may cancer, ganun. Ako naman, nagdududa na rin ako.

Sabi niya kasi daw... 'Di nasunog ito sa --- mukha ko. Sabi niya, "May cancer 'yan si Duterte."

Kaya kung bago ako maligo, ganunin ko. Maamoy mo man kung ordinaryong tae lang. *[laughter]* Giamoy ko. Wala man. Amoy ordinaryong amoy. P***** i** talaga itong Tatad.

Ikaw Tatad, binabastos mo talaga ako. Ilang beses na. Ikaw 'yung nag-umpisa nagsabi namatay na ako. Kasi ikaw, desperado ka. Wala naman akong sakit. Ikaw, may sakit ka. Ang totoo, matagal ka ng may diabetes. Kaya 'yang --- ikaw ang utin mo ganun. *[laughter and applause]*

Bina --- binabastos mo eh. Sabihin mo... Sige, ipahiram mo 'yang asawa mo, magpahipo ako, tingnan mo. T*** i** ka. Bwisit ka. Opus Dei, Opus Dei. Naupos na kayo diyan.

Ngayon, sa totoo lang para mainggit ka. Siguro dito... Si Presidente, si... Ganun pa 'yan sila. *[raises mic] [laughter]* Iyong mga Cabinet members, Cabinet member mga --- huwag kayong... Huwag na tayong magbolahan. Ganun lang kayo siguro. *[adjusts mic] [laughter]*

Kung Viagra, hindi talaga ganun 'yan. Kung may Viagra, gaganun 'yan. At least, hindi kagaya kay Tatad na flat talaga. Eh kay Tatad ganun eh. *[lowers the mic] [laughter]*

Itong... Pareho mga --- pati mga generals. Matatanda na 50 --- mga ganun na 'yan sila. Ngayon, nakakatulong 'yang Viagra. Ang problema lang sa Viagra, kasi gumaganun. *[plays with the mic] [laughter]*

Huwag na tayo magbolahan. Totoo man talaga 'yan. Kaya ako, I'm warning the --- whoever, whoever.

Huwag kayong magkamali 'yang --- 'yung mga religious, mga Imam diyan, huwag ninyong --- don't mess up with them, mga pari, madre kasi pagka ganun akong kalaban mo.

So 'yon lang ang mensahe ko actually para sa... So the most important. Wala namang iba. Iyong export, we can always change the... O ngayon, sabi nila, mahirap mag --- mag-ano, magbago ng Customs. Nilagyan ko ng army. Sige. Pati Coast Guard, sabihin ko, barilin mo. 'Pag ipinilit, barilin mo talaga.

Eh 'yung Customs nag-order ng baril. Inapprove ko, sige. Basta, gusto ko 'yung --- sabi ko tama lang. Outside from that okay ako. Tsaka may problema kayo officially connected, you --- just explain to General Año. He would be a fair man.

Iyong mga abuso, 'yung mga... Iyong mga complaint, 'yan mga babae-babae, wala. Hindi namin ine-entertain 'yan. Doon ka na sa... 'Pag maganda 'yung babae, bata pa, sabihin namin na, "Hiwalayan mo na lang 'yang asawa mo. Dito ka na lang sa amin."

So I'd like to stress again that that's my only --- that's the soul of my message to you. I'm not campaigning for... May ticket ako. If you think that you can help me, give me --- hindi ako nag-ano ng tao ha.

Ang akin lang kasi, tingnan mo sa Senado. Tingnan pati 'yung newspaper ngayon, naghingì daw ako. Hindi ako... Hoy media kindly listen. Kung medyo bungol-bungol kayo, huwag kayong --- dito sa reporting.

What I said was that early on, I promised --- ang isang palpak ko ang EDSA. Ang EDSA kasi kailangan ko ng pera. I would need a huge --- it's a big-ticket eh. Malaking project EDSA, maggawa ka ng mga ano.

Na-discuss pala 'yang emergency power kasi emergency power kagaya kay Ramos pati kay Aquino. You are allowed to buy without a bidding basta tingnan mo kung anong the best para sa project.

Eh nagsasalita pa lang, umabot na na --- 'yung nga isang senador, dalawa, tatlo. "Ah wala 'yan. Graft and corruption 'yan kasi malaking pera." Noong narinig ko, sabi ko, "Ah ganun. Kalimutan ninyo. I'm not interested."

Kaya ang EDSA ngayon, sige. Ngayon, tanungin niyo ako, wala akong ginawa. Wala akong ginawa. Bakit? Wala akong pera. Ngayon, kung ipa-repair nila sa akin, sabihin ko, "Kayo ang mag-repair niyan."

Ngayon, marami akong sinabi. Corruption. At least nakita ninyo may ginagawa ako. At hindi ko talaga ginagawa 'yan. Hindi ako tatagal sa pulitika kung corrupt ako.

Sinabi ko sa inyo, corruption. The law and order. Droga, number one. Niwa-warningan ko na kayo. Sinasabi ko na nga, I will kill anybody. Ke ma-mayor ka, ma-governor ka, ma-pulis, general, p*****, hihiritan talaga kita. Ay, ma-barangay captain ka. Kita mo.

Nakita mo sila Parojinog? Tinawag ko sa Malacañan 'yan. Tanungin niyo 'yung mga mayor ninyo. Tinawag ko 'yan sila sa Malacañan. Sinarahan ko. Sabi ko, may sabihin nga ako sa inyo.

Ulitin ko ha. Pati kasi sa governor. Next. Sabi ko sa kanila, "Huwag kasi papatayin ko kayo. 'Pag pumasok kayo diyan."

Nakita ko pa 'yon si Loot. Sabi ko, "Ikaw Loot, p***** i** ka. Ikaw 'yung isunod ko." Pero inambush, naunahan naman ako. Ewan ko kung sinong nag-ambush. Kasi kung gobyerno 'yan, eh patay na 'yan. Kanyunin ko siya.

Iyan, 'yan ang mahirap sa droga. Iyong may namatay doon sa --- 'yan. Money laundering, linisin mo ang pera. Ngayon, kung hindi mo ma-remit. Ang kalaban mo ngayon, we are in danger because on the right side ang Mexico pati ang Medellin pati ang Colombia pumapasok cocaine.

Dito, ngayon makikita mo kung lumulutang, shabu, cocaine. At mahirap ang Pilipinas because tayo ang pinaka-mahabang shoreline. Kasi island for island 'yan ganun. Hindi naman straight 'yan. Dito, dito, dito. Very porous.

Saan lang siya pumasok? Seven thousand islands ang Pilipinas. Hindi kagaya ng America na isang stretch lang. Dalawang submarino lang mag-ganunan. Dito island for island wala tayo. Kulang tayo.

So I cannot afford na may isang patrol dito, for island for island. Ganun kahirap. So I have to do something about it. I'm just warning.

I am happy that you invited me. I'd like to thank DILG. And I'd like also to... General Eleazar is here to join us because I'm talking about crime.

Pero ako po, huwag ninyo masyado ako. I do not want to be addressed as "president." Just call me "mayor." Hindi ho ako nag-a-ano. I... Ayaw, ayaw -- magpunta ako.

Kagaya ng Boracay, 'yang Boracay. Alam mo military, dali utusan. Kaya puro military lang kuha ko. Mag-utos ka diyan sa mga civilian, 'yan either magkakaso, mawala ang pera na walang mangyari.

Kaya ang --- sabi ko kay... Siya, si General Año pati Cimat. Sabi ko, "You clean Boracay. I'll give you six months." Perfect.

Ngayon, sabi, "Ah si Duterte, ginagawa paganda para ibigay niya 'yan sa mga Intsik, sa mga kaibigan niya." Pagkatapos, "Welcome Duterte." Hindi ako pumunta doon. Ayaw ko 'yung mga ganun-ganun.

Pareho tayong lahat. We are paid to do exactly what we are doing. We do not need applause para sa atay mo. Paburot lang ng atay mo. Iyang ganun. Those are the things that I do not like.

Sa Davao 'yan, kayo nakadaan doon, nakakita ba kayo ever since mayor ako na, "This is a project of Duterte," 'yung mukha mo. Tanungin mo 'yung taga-Davao. Napunta kayong Davao. Nakakita kayo? Wala. Ayaw ko 'yung ganun.

Sabi ko kung manalo ko, kung intindihin ng tao. Ayaw ninyo, 'di huwag. Ganun kasi ang attitude ko. Sabi nila, first year. O marami akong hiniritan. "Ah hindi na manalo kay killer 'yan." 'Di bale isang daan lang ako pero tuparin ko 'yung pangako ko.

So I went on to become a President. I'm not trying to threaten --- threaten anybody. But I'm trying to say that we have to do something to save our country. So do not f*** with me. Let us all work together. Hindi ako 'yung ano...

As a matter of fact, 'yung Boracay. Pagkatapos niyan, tinawag ko sa Cabinet 'yung undersec --- ah Secretary Castriciones. Sinabi ko 'yung likod ng beach ng Boracay, i-land reform mo, ibigay mo sa mga natibo. Pumunta ako doon gabi. Hindi sa Boracay. Punta ako doon sa mga tao. Sabi ko, "Inyo na 'yang titulo." As of now, it's worth millions.

Kasi may nag-aagawan diyan kasi gawaan nila ng mga cottages ganun. Sabi ko hindi. Ibinigay ko sa Ati. Inyo na 'yan. Ten years from now, five years from --- pagbili ninyo, ang anak ninyo milyonaryo, then you have --- can say that dito sa buhay na ito, there's always a time.

A time to be poor and a time to be rich. A time for crime and a time to stop it. A time for destruction and a time for repair.

Pero ako, I would always remind you, lahat kayong masasama, there is always a time to be born and there is always a time to die. *[applause]*

Maraming salamat po. *[applause]*

--- END ---